

دلایل دوری ۱۱ ساله از خودکفایی گندم و راه‌های خودکفایی دوباره

[heading] گندم در فهرست محصولات استراتژیک کشور قرار دارد که خودکفایی در تولید آن به لحاظ دستیابی به امنیت غذایی از اهمیت زیادی برخوردار است و به همین سبب سالهاست به عنوان یکی از اصلی ترین دغدغه‌های مسئولان کشاورزی کشور مطرح است. [/heading]

به گزارش خبرنگار ایسنا در کرمانشاه، از سال‌های قبل برنامه‌هایی در کشور در راستای دستیابی به خودکفایی گندم دنبال می‌شود که البته در یکی از این سال‌ها و در آبان ۱۳۸۳ نیز توانستیم جشن خودکفایی گندم را برگزار کنیم؛ جشنی که به دلایل مختلف نتوانستیم آن را تداوم داده و از سال بعدش بازهم برای رفع نیازهای کشور، ناچار به واردات گندم شدیم.

چرایی تداوم نیافتن خودکفایی در تولید گندم به عنوان یک محصول استراتژیک عوامل زیادی داشته و دارد که موضوع تامین امنیت غذایی بررسی راهکارهای دستیابی به خودکفایی دوباره و البته همیشگی را ضروری می‌کند.

مدیر عامل تشکل‌های حمایتی و هدایتی کشور، بها ندادن به کشاورزان را در دور شدن از خودکفایی گندم اثرگذار می‌داند و می‌گوید در صورت حمایت از کشاورزان، آنها نیز با توان بیشتری فعالیت خواهند کرد.

سجاد سنجابی در گفت‌وگو با خبرنگار ایسنا در کرمانشاه، نیاز به اقدامات ترویجی را در راستای دستیابی به خودکفایی گندم مهم ارزیابی کرده و معتقد است که با اقدامات ترویجی می‌توان کشاورزی را به روز کرده و از این طریق افزایش میانگین تولید و نهایتاً خودکفایی در تولید محصولات استراتژیک مثل گندم را محقق کرد.

مدیر عامل تشکل‌های حمایتی و هدایتی کشور سپس بی‌نیازی از واردات محصولات استراتژیک مثل گندم را در راستای دستیابی به امنیت غذایی حائز اهمیت دانسته و بر لزوم برنامه ریزی برای دستیابی به خودکفایی تاکید دارد.

سنجابی پایین بودن قیمت خرید تضمینی را در کم‌رغبتی و بی‌رغبتی کشاورزان در پرداختن به کشت گندم موثر دانسته و می‌گوید تعیین قیمت‌های منطقی برای خرید تضمینی انگیزه کشاورزان را بالا می‌برد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه نیز دستیابی به خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی به ویژه محصولات استراتژیک مثل گندم را از اهداف اصلی وزارت جهاد کشاورزی برشمرده و تاکید دارد که دستیابی به این هدف با تمام توان دنبال می‌شود.

خسرو شهبازی در این باره به خبرنگار ایسنا، گفت که هدف اصلی وزارتخانه ایجاد تراز بین صادرات و واردات محصولات کشاورزی است و بی‌نیازی از واردات یک محصول و نیاز زیاد در واردات دیگر محصولات از اهداف وزارت جهاد کشاورزی نیست.

به گفته شهبازی وزارت جهاد کشاورزی برای دستیابی به خودکفایی در حوزه تولید محصولات استراتژیک به خصوص گندم برنامه‌ریزی‌هایی کرده است و بر اساس هدف‌گذاری‌های انجام شده، دستیابی به خودکفایی در یکی - دو سال آینده محقق خواهد شد.

وی پتانسیل‌های کشور در حوزه کشاورزی را بالا دانسته اما معتقد است خشکسالی‌های پی‌درپی و محدودیت منابع آبی دستیابی به خودکفایی در تولید گندم را با چالش روبرو کرده است.

شهبازی، مدیریت منابع آبی را در کاهش سطح زیر کشت گندم و دور شدن از خودکفایی اثرگذار دانسته و تاکید دارد که دولت در تلاش است تا با برنامه ریزی مناسب و بدون آسیب وارد آمدن به منابع آبی به ویژه سفره‌های آب زیرزمینی میزان تولید گندم در کشور را بالا برده، تا دیگری نیازی به واردات محصولات استراتژیکی مثل گندم

نباشد.

به اعتقاد رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه، اهمیت رعایت تناوب زراعی در زراعت و نقش مهم آن در تولید و کاهش میزان شیوع علف های هرز در دور شدن از خودکفایی موثر موثر است.

مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه نیز در گفت و گو با خبرنگار ایسنا در کرمانشاه، اظهار کرد که حدود ۱۰ سالی است در کشور گرفتار خشکسالی هستیم و تغییر اقلیمی محسوس از ۲۰ - ۳۰ سال گذشته در کشور رخ داده و در چند سال اخیر نمود بیشتری داشته که این تغییرات اقلیمی در پایین آمدن پتانسیل تولید محصولات کشاورزی از جمله محصولات اساسی مثل گندم اثرگذار بوده است.

اسماعیل پرویزی فر معتقد است پتانسیل های کشور در حوزه تولید گندم در شرایط کنونی نسبت به ۱۰ سال گذشته خیلی کمتر است و با وجود پیشرفت تکنولوژی باید اعتراف کرد که سرعت رشد تکنولوژی با سرعت رشد تغییرات اقلیمی برابری نداشته است.

وی همچنین مسائل مدیریتی را در دور شدن از خودکفایی بی اثر ندانسته و می گوید در دولت قبل علی رغم کمبود میزان تولید، خرید درست و حسابی هم وجود نداشت که ناشی از پایین بودن قیمت خرید تضمینی گندم بود. همچنین پایین بودن قیمت های مربوط به خرید تضمینی در سال های قبل در دور شدن از خودکفایی موثر است.

پرویزی فر معتقد است که سرمایه گذاری در راستای ارتقای عملکرد گندم در راستای دستیابی به خودکفایی اثرگذار است و با اندکی برنامه ریزی می توان متوسط عملکرد تولید گندم را بالا برد.

به گفته مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه، بر اساس آمار های اعلام شده میزان گندم خریداری شده در سال زراعی گذشته هشت میلیون تن بوده است که با توجه به آمارها میزان نیاز سالانه کشور به گندم ۱۰٫۵ میلیون تن برآورد می شود که با این حساب وابستگی کشور به واردات گندم در حد دو - سه میلیون تن است.